

Promo-LEX constată amplificarea cazurilor de PR negru și a materialelor denigratoare, implicarea cultelor religioase în campania electorală și mascarea subtilă a donatorilor

Misiunea
Promo-LEX
de
observare
a
Alegerilo
r
Președint
elui
constată
în
[Raportul
Nr. 5](#) o
amplifica
re a

cazurilor de PR negru și multiple materiale denigratoare în adresa candidaților, implicarea cultelor religioase în campania electorală prin susținerea deschisă a unui candidat și mascarea subtilă a donatorilor. Raportul acoperă perioada de monitorizare 28 octombrie – 10 noiembrie 2016.

În perioada electorală dintre cele două tururi de scrutin, MOA Promo-LEX a constatat **implicarea clericilor Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove în campania electorală prin manifestarea publică a preferințelor politice și favorizarea concurentului electoral Igor Dodon**. Promo-LEX consideră acest fapt, drept o încălcare a art. 31 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova care stabilește caracterul laic al statului și separarea cultelor religioase de stat, precum și a art. 15 alin. (2) din Legea privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie, care obligă cultele religioase și părțile lor componente să se abțină de la exprimarea sau manifestarea publică a preferințelor lor politice sau favorizarea vreunui partid politic ori a vreunei organizații social-politice.

Misiunea de Observare Promo-LEX atrage atenția asupra unor prevederi legale, care lasă loc de interpretare cu privire la modalitatea calculării valorii procentuale a voturilor exprimate în susținerea candidaților electorali. Astfel, în cadrul primului tur de scrutin al alegerilor prezidențiale, CEC a calculat rezultatele procentuale ale candidaților reieșind din totalul voturilor valabil exprimate, în condițiile în care art.109 alin. 1 și art.110 alin.1 din Codul Electoral stabilesc că, acestea urmau a fi calculate din voturile alegătorilor care au participat la alegeri, inclusiv și buletinele nevalabile ale alegătorilor. **În opinia Promo-LEX, CEC a calculat greșit valoarea procentuală a voturilor, care urmează să fie una mai mică pentru toți concurenții.**

Astfel, conform informațiilor disponibile pe pagina oficială a CEC, candidatul Igor Dodon a acumulat 47,98% din voturi. Dacă e să calculăm cât constituie procentual, numărul voturilor acumulate de candidatul menționat, raportat nu la numărul voturilor valabil exprimate, dar la toate voturile înregistrate, atunci Igor Dodon ar obține 47,24%. Atestăm o diferență de 0,74%, una considerabilă de altfel. Al doilea candidat care a acumulat un număr semnificativ de voturi este

Maia Sandu, cu un scor de 38,71%. Respectiv, dacă și în acest caz să raportăm voturile acumulate la numărul total de voturi înregistrate, Maia Sandu ar obține 38,12% din voturi, ceea ce este cu 0,59% mai puțin decât a anunțat CEC oficial.

Observatorii au comunicat că, angajații Primăriei or. Orhei, întreprinderilor și instituțiilor subordonate acesteia, au fost obligați, prin dispoziția nr. 490 a primarului orașului Ilan Șor, să prezinte buletinul de identitate cu fișa de însoțire, documentele de evidență militară și diploma de studii/certificatul de calificare ce confirmă pregătirea specială pentru completarea și actualizarea datelor dosarelor personale ale angajaților. În contextul îndemnului public, făcut anterior de candidata Inna Popenco, de a boicota alegerile prezidențiale, **Promo-LEX apreciază această cerință ca fiind o metodă de intimidare a angajaților primăriei Orhei.**

Promo-LEX a constatat 3 cazuri de implicare a funcționarilor electorali în activități de agitație în favoarea candidaților după cum urmează – Igor Dodon – 1 caz, Maia Sandu – 2 cazuri. În pofida faptului că numărul de astfel de incidente nu este mare, însuși existența lor este alarmantă. Totodată, potrivit informațiilor furnizate de observatorii Promo-LEX, în perioada monitorizată, a fost înregistrat și două cazuri de oferire a cadourilor electorale în favoarea candidatului Igor Dodon.

De asemenea, **Promo-LEX a constatat cu îngrijorare, utilizarea activă în campania electorală pentru turul doi de scrutin a materialelor poligrafice cu un conținut denigrator în adresa candidaților.** Observatorii Promo-LEX au identificat 4 tipuri de materiale denigratoare în adresa candidatei Maia Sandu și un material cu conținut defăimător în adresa lui Igor Dodon.

Din rapoartele financiare prezentate și făcute publice de CEC, **Misiunea de Observare constată că, 2 concurenți electorali (Dumitru Ciubașenco și Maia Sandu), au înregistrat donații din partea partidului care i-a desemnat, fără a elucida originea donatorilor primari, care au făcut viramente pe contul**

partidului. MOA Promo-LEX reiterează și în această campanie electorală că, practica dată este o modalitate subtilă de a masca donatorii și de a evita transparența financiară.

MOA Promo-LEX, observă că, **94% din totalul cheltuielilor efectuate de concurenți în primul tur de scrutin sunt pentru publicitate.** Celelalte cheltuieli se referă la: utilizarea transportului – 2%, delegarea sau detașarea persoanelor (voluntari/observatori) – 2%; întruniri și evenimente – 1%, costuri suplimentare de întreținere – 0,3%, comunicații – 0,3%, cheltuieli pentru consultanță – 0,2% și alte cheltuieli – 0,1%.

Raportul Promo-LEX Nr. 5 [aici](#).

Misiunea de observare Promo-LEX cuprinde 42 observatori pe termen lung, care vor monitoriza procesul electoral în toate circumscripțiile electorale din Republica Moldova în perioada 31 august – 30 noiembrie 2016. În ziua alegerilor, Promo-LEX va delega câte un observator pe termen scurt în fiecare secție de votare din țară. MOA Promo-LEX va realiza Numărarea în Paralel a Voturilor în toate secțiile de votare. Misiunea va observa alegerile și în SV constituite peste hotarele RM. Observatorii implicați în procesul de monitorizare semnează Codul de conduită al observatorului național independent Promo-LEX, obligându-se să acționeze operativ, cu bunăcredință și în mod non-partizan. Activitatea tuturor observatorilor este coordonată de o echipă centrală formată din 37 de persoane.

Pentru moment, activitatea MOA Promo-LEX și Campania "Ieși la Vot" sunt susținute financiar de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Ambasada Marii Britanii la Chișinău, National Endowment for Democracy și Consiliul Europei. Opiniile exprimate în rapoartele publice Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru mai multe detalii, contactați: Tatiana Pașcovișchi,
Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor
Promo-LEX: GSM 060804022, e-mail: presa@promolex.md